

ПРОФ. ДР ЈОЖЕ ЈУХАРТ
(1906—1967)

На дан 3. септембра 1967. преминуо је др Јоже Јухарт, редовни професор Правног факултета у Љубљани.

Пок. проф. Јухарт рођен је 5. 3. 1906. у Шемпетру в Савињски долини. Гимназију је учио у Цељу, где је матурирао 1925. Правне науке је студирао на Правном факултету у Љубљани, на коме је докторирао 1931.

По завршеним студијама, проф. Јухарт је био неко време адвокатски приправник у Марибору и Цељу. У времену од 1937. до 1941. вршио је у Цељу адвокатуру. После немачке окупације био је прогнан из Доње Штајерске. Маја месеца 1944. прикључио се народноослободилачкој борби. Неко време после ослобођења обављао је организационе задатке у области правосуђа. Од 1947. до 1949. био је начелник одељења за изградњу народне власти при председништву Народне скупштине НР Словеније. Априла 1950. постао је арбитар при Државној арбитражи НР Словеније, а после установљења привредних судова био је изабран за судију Вишег привредног суда у Љубљани.

За ванредног професора грађанског права на Правном факултету у Љубљани изабран је 1956, а за редовног професора грађанског процесног права — 1961. У школским годинама 1959/60. и 1960/61. био је на истом факултету декан, а у школској години 1961/62. продекан.

Пок. др Јухарт је развијао интензивну стручну делатност и ван Факултета. Био је члан универзитетског и факултетског већа, члан Института за упоредно право у Београду, председник савета Института за јавну управу и радне односе при Правном факултету у Љубљани, арбитар Спољнотрговинске арбитраже, председник Суда части Привредне коморе СР Словеније, главни уредник „Правника“, потпредседник и члан председништва Савеза удружења правника СР Словеније. Да би се добила пуна слика његовог прегалаштва у правном животу, треба додати и његово учешће на правничким састанцима и давање мишљења по законодавним питањима. За своју друштвену делатност одликован је 1965. орденом Заслуга за народ са сребрним венцем.

Неисцрпну енергију показао је проф. Јухарт и као правни писац. На првом месту треба истаћи његово животно дело, Цивилно процесно право ФНР Југославије, објављено 1961, за које је следеће године примио награду задужбине Борис Кидрич. Та књига — о којој смо имали част да пишемо рецензију — представља најпотпунији систематски приказ нашег послератног парничног поступка (стр. XVI + 654). У њој су сва значајна питања исцрпно обрађена, тако да поједина поглавља представљају скоро студије за себе. Аутор је у том делу показао не само крајњу савесност, него и ванредно познавање домаће и стране литературе. Једно обележје овог рада је и примена упоредноправног метода, уз способност писца да оцени прихватљивост појединих ставова за правни систем социјалистичке Југославије. Поређ ове књиге, пок. проф. Јухарт написао је скрипта Цивилно процесно право, 1962. и Цивилно извршилно право, 1962. 1967. године објавио је, као штампано дело, Цивилно процесно право, у

мањем обиму (стр. 309). Водећи рачуна о потребама праксе, дао је 1963. Закон о парничном поступку са објашњењима, који садржи исцрпна упућивања на домаћу литературу и податке о одлукама врховних судова.

Осим наведених дела, проф. Јухарт је и писац читавог низа чланака из дисциплине у којој је био специјалист. Помињемо само најзначајније: Сакупљање процесне грабе; Инцидентна тужба за утврђење; Правоснажност и процесно пребијање; Трочлана судска изрека; Пребијање у парници; Признање као основ пресуде на основу признања; Предмет спора у брачним парницама; Преиначење тужбе. Неки од тих чланака по садржајном богатству представљају читаве мале монографије.

Својим радовима пок. проф. Јухарт извршио је снажан утицај на словеначку и југословенску науку и праксу, те његова смрт представља крупан губитак.

У личним односима пок. проф. Јухарт био је племенит човек, спреман да сваког саслуша, охрабри и помогне.

Слава му!

Б. Познић

ПРОФЕСОР МАРИЈАН ХОРВАТ (1903—1967)

Двадесет деветога децембра немилосрдна смрт однела је заувек др Маријана Хорвата, професора Римског права на Правном факултету у Загребу.

Професор Маријан Хорват рођен је у Загребу 10. 1. 1903. Основну школу, класичну гимназију и правни факултет завршио је у Загребу, увек само са одличним оценама. За доктора права промовисан је 1926. У међувремену завршио је музичку академију и до краја живота био изврстан клавириста. У току 1926/27. год. слушао је у Паризу предавања из Римског права проф. Колинеа и Ноаја. По повратку у Загреб бавио се адвокатуром. Од 1938. је наставник Римског права на Правном факултету у Загребу, најпре као хонорарни наставник, затим приватни доцент (1940) ванредни (1940) и редовни професор (1945). 1961. изабран је за дописног члана Југославенске академије знаности и умјетности. У међувремену био је два пута декан (1947/48. и 1956/57) и продекан (1948/49. и 1957/58) Факултета и ректор (1958—60) и проректор (1960—62) Свеучилишта у Загребу. Дванаест година (1953—1965) био је главни уредник часописа „Зборник Правног факултета у Загребу“.

По доласку на факултет проф. Хорват је своју изванредну интелигенцију и ерудицију, широко опште образовање, таленат и неисцрпну радну енергију посветио науци и настави Римског права. Многи његови радови остаће трајан значајан прилог нашој и светској правној историографској литератури.

Питање које је проф. Хорвата највише занимало и коме је посветио своје најзначајније радове јесте bona fides — савесност, поштење и поверење у правним односима. Године 1939. објавио је о томе своју прву монографију под насловом: „Вона fides у развоју римског обвезног права“ (Загреб, 1939, стр. 160), која му је донела професорску хабилитацију. Сигурним кораком и врло богатим и допаљивим, а прецизним и јасним речником, проф. Хорват у тој књизи води читаоца кроз лабиринт извора, текстова, коњунктура, хипотеза и мишљења о овом питању, које је било и остало занимљиво и значајно од римског права до данас. Налазећи већ тада ослонац у економским и друштвеним односима Римљана са поко-